

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА "СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ"

Приета от ФС (протокол №11/25.04.2024г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №11/16.04.2024г.):

Декан:

(доц. д-р Даниела Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: **"ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА В СЧЕТОВОДСТВОТО"**

ЗА СПЕЦ: „Счетоводство и контрол“; ОКС „магистър“, дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5

СЕМЕСТЪР: 10

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 9 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ХОРАРИУМА СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО(часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:	9
Т. ч.	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	3
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	231

Изготвили програмата:

1.
(проф. д-р Фаня Филипова)
2.

(гл. ас. д-р Атанас Атанасов)

Ръководител катедра:
„Счетоводна отчетност“ (доц. д-р Надежда Попова-Йосифова)

I. АНОТАЦИЯ

Предмет на учебната дисциплина “Професионална етика в счетоводството” са някои особености на счетоводната професия, които нямат технически или строго нормативен характер. Главен обект са проблемите на морала и на професионалното поведение на счетоводителите и одиторите, както и най-типичните професионално-етични дилеми, с които се сблъскват професионалистите в практиката. Счетоводната /и одиторската/ професия се разглежда от гледна точка на нейните социални, психологически и морални аспекти. Анализира се процесът на професионализация в счетоводството в България и по света, както и механизмите, които използват професионалните организации за утвърждаване на своя професионален монопол. Основно се изясняват принципите на професионалното поведение на счетоводители и одитори; същността, структурата и начина на функциониране на професионално-етичните кодекси включително нормативното регламентиране етиката на професионалните счетоводители в България. Изучаването на дисциплината дава възможност за развитие на ключови компетентности, съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз от 22 май 2018г. - езикова грамотност; тя подпомага личностната компетентност; гражданската и предприемаческа компетентност, а също и културната осведоменост и изява. Учебното съдържание позволява прилагане на интегриран подход на обучение, обвързващ знания от философията, приложената етика, социологията и счетоводството/одита.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
Тема 1. Необходимост и цели на обучението по етика в счетоводството	
1.1.	Съвременно състояние на обучението у нас и в развитите страни.
1.1.	Съвременни подходи към счетоводството и счетоводната професия. Интердисциплинарен подход.
Тема 2. Счетоводство и общество	
2.1.	Същност на професиите. Теории за професиите.
2.2.	Професионализация в счетоводството.
Тема 3. Професионална етика (ПЕ) в счетоводството	
3.1.	Същност, възникване и развитие на ПЕ.
3.2.	Професионално-етични кодекси на счетоводителите: същност, функции, структура
Тема 4. Комитети /съвети/ по професионална етика към счетоводните организации.	
4.1.	Функции и механизъм на действие.
4.2.	Взаимоотношения с надзорните органи.
Тема 5. Основни принципи на професионалното поведение на дипломираните експерт-счетоводители	
5.1.	Правно регламентиране - ЗНФО.
5.2.	Принципно-базиран подход – Международен етичен кодекс на професионалните счетоводители.
Тема 6. Международен етичен кодекс на професионалните счетоводители /издаден от МФС /IFAC/ и приет от ИДЕС/	
6.1.	Принципно-базиран подход за регламентиране на професионално-етичните правила.
6.2.	Етични правила, задължителни за професионалните счетоводители на публична

	практика.
6.3.	Етични правила, задължителни за професионалните счетоводители, наети в предприятията.
Тема 7. Рекламирање на професионалните услуги. Сключване на договори за счетоводни и одиторски услуги.	
7.1.	Рекламирање на професионалните услуги.
7.2.	Права и задължения на професионалиста /счетоводител, одитор/. Такси и възнаграждения.
Тема 8. Подходи за изследване на етиката и етичното мислене на счетоводителите.	
8.1.	Стадии на етичното мислене.
8.2.	Подходи за изследване на етиката и етичното мислене на счетоводителите.
Тема 9. Най-типични етични дилеми в счетоводната професия и фактори, които ги обуславят.	
9.1.	Най-типични етични дилеми в счетоводната професия.
9.2.	Модел за разрешаване на етичните дилеми.

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ

Използването на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение е както следва:

• Учебни ресурси:

Качени в електронната платформа ресурси:

- презентации по темите
- примерни тестове по темите
- примерни задачи по темите
- примерни теми за курсов проект.

Освен изброените ресурси, студентите могат да ползват свободно достъпни в интернет

-посочените литературни източници

-допълнителни източници в изучаваната сфера от научни бази данни и

-актуални публикации по проблематиката на различни институции и професионални организации.

• Учебни дейности:

Лекции

Семинарни занятия с решаване на тестове и задачи

Самостоятелна подготовка за решаване на тестове, задачи и изготвяне на курсов проект.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

Но. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой в сем.	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Курсова работа	1	70
1.2.	Контролно с решаване на професионално-етични казуси	1	40
1.3.	Тест	1	30

Общо за семестриалното оценяване:		3	140
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит: два изпитни въпроса/тест и казуси	1	91
Общо за сесийното оценяване:		1	91
Общо за всички форми на контрол:		4	231

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Филипова, Ф., Р. Петрова. “Професионална етика в счетоводството”, изд. Знание и бизнес, Варна, 2017 г., <https://stefanovacademy.com/bg-product-details-17.html>
2. МФС, “Становища за одит и етика – Ръководство”, последно актуализирано издание
3. Международен етичен кодекс на професионалните счетоводители, изд. на IFAC, последно актуализирано издание
4. Закон за независимия финансов одит, последен, актуализиран
5. Устав на ИДЕС
6. Правилник за работата на Съвета по професионална етика към ИДЕС
7. Правилник за работата на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори
8. Административно-процесуален кодекс
9. Филипова, Ф. Измерване влиянието на институционалните фактори върху публичната финансова отчетност, Списание на ИДЕС, бр. 7, 2012 г.
10. Филипова, Ф. Влияние на институционалните фактори, отчетните мотиви на ръководството и оповестяване то върху качеството на публичната финансова отчетност, Списание на ИДЕС, бр. 1, 2013 г.
11. Филипова, Ф., Всички пътища водят към Рим, Списание на ИДЕС, бр. 1, 2015 г., с. 94-104
12. Филипова, Ф., ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД СЧЕТОВОДНАТА ПРОФЕСИЯ И НЕЙНАТА ПРОМЕНЯЩА СЕ РОЛЯ, Международна научна конференция „Икономиката в променящия се свят: национални, регионални и глобални измерения“, 15.05.2015 г., ИУ – гр. Варна
13. Филипова, Ф. Одиторската професия: свободна или свръхрегулирана?. ИДЕС : Електронно списание, София : ИДЕС, XXII, 2018, 2, с.1 - 28
14. Петрова, Р. Представянето във финансовите отчети като средство за манипулиране възприемането на счетоводната информация, сп. Бизнес управление, Академично издателство „Ценов“ – Свищов, кн. 1, 2016 г., стр. 15-37

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. www.ifac.org; www.accountingweb; www.iasb.org; www.aicpa.org; www.ides.bg
2. сп. “Accountancy International” - ICAEW; CPA Journal - AICPA; Journal of Accountancy - AICPA.
3. Електронно Списание на ИДЕС, www.ides.bg
4. Филипова, Ф., Трансформациите в счетоводството и одита, Икономическа наука, образование и реална икономика: развитие и взаимодействия в дигиталната епоха: Сборник с доклади от Юбилейна международна научна конференция в чест на 100-год. от основаването на ИУ - Варна : Т. 1, Варна : Наука и икономика, 1, 2020, 100 - 113.